

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620202246
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:7620202246.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Mariany Muránskej vo veci starostlivosti súdu o mal. B. G. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. K. XXX, XXX XX X. K., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, so sídlom Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, dieťa otca B. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX/XXX, XXX XX P., právne zastúpený advokátkou JUDr. Ľubomíra Bašistová, so sídlom Zimná 62, 052 01 Spišská Nová Ves, a matky V. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. K. XXX, XXX XX X. K., právne zastúpená advokátom JUDr. Gábor Száraz, so sídlom, Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, o návrhu otca na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca a matky proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 2P/126/2020-66 zo dňa 11. novembra 2020, takto

rozhodol:

I. Mení uznesenie tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. každý štvrtý kalendárny týždeň v sobotu od 09.00 hod do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 16.00 hod., počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia.

Matka je povinná mal. dieťa na styk riadne pripraviť a v stanovenom čase dieťa odovzdať a prevziať od otca na adrese svojho bydliska.

Otec je povinný v stanovenom čase dieťa prevziať a odovzdať matke na adrese bydliska matky.

II. V prevyšujúcej zamietavej časti uznesenie potvrdzuje.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa návrhom doručeným dňa 13.10.2020 Okresnému súdu Spišská Nová Ves domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil jeho styk s maloletým synom každý posledný víkend v mesiaci, t.j. od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že dieťa si prevezme a odovzdá pred bydliskom matky, a to na čas do rozhodnutia vo veci samej, t.j. do rozhodnutia o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení, cit.:

„I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

„Otec, B. F., X.. XX.XX.XXXX, je oprávnený stretávať sa s mal. B. G. F., X.. XX.X.XXXX každú prvú sobotu v mesiaci od 13.00 hod do 16.00 hod. a každú štvrtú nedeľu v mesiaci od 13.00 hod. do 16.00 hod. s tým, že prvé dve zrealizované stretnutia sa uskutočnia v prítomnosti matky, L. R., X.. XX.XX.XXXX. Matka L. R. je povinná mal. dieťa na styk riadne pripraviť a v stanovenom čase dieťa odovzdať a prevziať od otca na adrese svojho bydliska.

Otec, B. F. je povinný v stanovenom čase dieťa prevziať a odovzdať matke na adrese bydliska matky.“

II. V prevyšujúcej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Trvanie neodkladného opatrenia je časovo obmedzené do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 2P/126/2020.“

3. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 ods. 1, § 58, § 112 ods. 1, 2, § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, 2, 4, § 28 ods. 1 písm. a), 2, § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

4. Súd mal v predmetnej veci za preukázané, že maloletý B. G. pochádza z družského zväzku. Rodičia dieťaťa nikdy nevedli spoločnú domácnosť, dieťa je od narodenia v starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 5P/158/2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.10.2015, bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená zastupovať ho a spravovať jeho majetok, a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 80,- Eur mesačne počnúc dňom 01.06.2015. Styk otca s mal. dieťaťom sa neupravoval. Ako vyplýva z návrhu otca, vyjadrenia matky a predloženej komunikácie rodičov dieťaťa, rodičia mal. dieťaťa majú problém, nevedia spolu zmysluplne komunikovať, resp. ich komunikácia je veľmi obtiažna, nevedia sa dohodnúť ani na najzákladnejších veciach, týkajúcich sa maloletého syna. Z vyjadrenia matky pred kolíznym opatrovníkom, ale aj z jej písomného vyjadrenia vyplýva, že aktuálne nie je ochotná umožniť, aby sa dieťa stretávalo s otcom, pričom argumentuje jednak samotnou osobnosťou otca dieťaťa, vzťahom syna k otcovi, zdravotným stavom syna, ako aj tým, že maloletý sa nechce s otcom stretávať. Kolízny opatrovník navrhol styk pre aktuálny vzájomný a pretrvávajúci konflikt rodičov neupravovať neodkladným opatrením, resp. uložiť matke povinnosť na týždennej báze informovať otca o maloleťom dieťaťi.

5. Vzhľadom na uvedené mal za to, že sú osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd zdôraznil, že v danom prípade sa jedná len o dočasnú úpravu práv a pomerov účastníkov, kde sa nárok len osvedčuje a nemusí byť dokázaný, teda ide len o dočasnú úpravu pomerov s prihliadnutím predovšetkým na záujmy maloletého, na ktoré je súd povinný prednostne prihliadať a chrániť ich. Na základe uvedeného upravil styk otca so synom na čas do právoplatného skončenia veci samej, t.j. konania o návrhu otca na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, ktoré je vedené pod sp. zn. 2P/126/2020. Pokiaľ by súd stretávanie maloletého dieťaťa s jeho otcom neupravil a ponechal ho na dohode rodičov, za terajšej situácie, keď je zrejme, že reálnu možnosť dohody medzi rodičmi možno očakávať len s veľkými ťažkosťami, nekonal by v záujme maloletého dieťaťa, ktorý má právo sa so svojím otcom stretávať, na ktorý musí prihliadať v prvom rade. Vzhľadom na vek maloletého, na to, že od mája 2020 sa nestretol s otcom, má zdravotné problémy, primárne je naviazaný na matku, rešpektujúc jeho vývojové potreby dočasne upravil stretávanie sa otca so synom každú prvú sobotu mesiaci od 13.00 hod. do 16.00 hod. a každú štvrtú nedeľu v mesiaci od 13.00 hod. do 16.00 hod., pretože je presvedčený, že je v záujme maloletého, aby sa stretával so svojim otcom, aby o stretnutia s ním nebol ochudobnený, keďže súdu neboli predložené také dôkazy, ktoré by odôvodňovali úplne zamedziť styk otca so synom. Dieťa k svoju zdravému vývinu potrebuje aj mužský vzor, ktorý má vo svojom otcovi. Prítomnosť matky pri prvých dvoch stretnutiach je podľa názoru súdu nevyhnutná, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia dieťaťa. Dieťa sa s otcom nestretlo už skoro pol roka, podľa vyjadrenia matky je voči otcovi negatívne motivované, preto na preklenutie strachu, stresu zo stretnutia s otcom je nevyhnutná prítomnosť matky. Z návrhu, ani z vyjadrení nevyplývalo, aby maloletý už niekedy prespával u otca, preto vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj tvrdenia matky ohľadom zdravotného stavu a vzťahu maloletého k otcovi a jeho primárnu väzbu na matku upravil stretávanie otca so synom bez prespávania každý druhý víkend jedno poobedie v sobotu a jedno poobedie v nedeľu. Nad tento interval stretávania otca so synom návrh na nariadenie

neodkladného opatrenia zamietol. Poukazujúc na nízky vek dieťaťa, miesto odovzdávania a prevzatia dieťaťa vymedzil súd miestom bydliska matky, ktoré je súčasne miestom bydliska dieťaťa, len toto miesto zodpovedá kritériu záujmu dieťaťa. Rovnako súd prihliadol na skutočnosť pokiaľ ide o zdravotný stav dieťaťa a aktuálnu situáciu týkajúcu sa pandémie z ochorenia COVID-19, preto prvé dve stretnutia otca s dieťaťom upravil za prítomnosti matky, ktoré sa samozrejme musia uskutočňovať za dodržiavania všetkých prísnych protiepidemiologických opatrení. Súd opätovne zdôraznil, že neodkladné opatrenie má dočasný charakter a jeho trvanie je obmedzené na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v zmysle § 58 C.m.p. v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

6. K námietke otca týkajúcej sa miestnej nepríslušnosti súdu, podľa ktorej došlo k presťahovaniu maloletého dieťaťa bez jeho súhlasu a teda nezákonným spôsobom uviedol, že táto je nezákonná. Maloleté dieťa bolo na základe schválenej rodičovskej dohody zverené do osobnej starostlivosti matky, t.j. matka je zodpovedná za poskytovanie osobnej starostlivosti dieťaťu. Matka zmenila bydlisko a do nového bydliska ju nasledoval aj jej syn, ktorý je v jej osobnej starostlivosti, t.z. k zmene bydliska došlo iným zákonným spôsobom.

III. Obsah odvolania matky

7. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, a to proti výrokom I. a III. namietajúc nesprávne alebo neúplné zistenie skutkového stavu, nevysporiadanie sa s námietkami matky a kolízneho opatrovníka, nezákonnosťou, nesprávnosťou a nedôvodnosťou uznesenia. Poukázala na svoje písomné vyjadrenie v ktorom okrem iného uviedla, že nesúhlasí s podaným návrhom z dôvodu, že takáto zmena môže mať negatívny vplyv na psychický vývin maloletého a tiež poukázala na to, že otec sa o maloleté dieťa vôbec nezaujímal, žiadnym spôsobom neprispieval na jeho výživu a starostlivosť a výživné uhradza, ale až na základe jej návrhu. Otec sa sám a dobrovoľne nikdy o maloletého nezaujímal, a to aj z dôvodu, že pracuje v zahraničí. Zdôraznila, že o maloleté dieťa sa začal zaujímať až pred dvoma rokmi, a to sporadicky. Nakoľko spolu nikdy nevedli usporiadaný rodinný život, nikdy nefungovali ako rodina, dokonca obaja majú vlastný rodinný život s inými partnermi, môže predmetná úprava styku narušiť doposiaľ usporiadaný rodinný život u maloletého. Tvrdenie otca o hlbokom a vrúcnom vzťahu s maloletým považuje za zavádzajúce a nepravdivé. Takýmto spôsobom sa otec maloletého snaží vykresliť v najlepšom svetle, pričom v skutočnosti to tak nie je. Otec sa od narodenia syna žiadnym spôsobom nezaujímal o maloletého, o jeho zdravotný stav, neprispel na jeho výchovu, neprišiel, resp. nezaslal žiaden darček a pod.. K tvrdeniu súdu uvedenému v bode 31. odôvodnenia uviedla, že nie je pravdou, že otec nemá zabezpečený žiaden kontakt s maloletým, nakoľko maloletému nebráni v styku s otcom, avšak vzhľadom na to, že dlhú dobu ich styk neprebíhal vôbec, dieťa nie je zvyknuté na trávenie dlhšieho času s otcom, a preto trvá na tom, aby stretávanie prebiehalo zo začiatku v kratších časových intervaloch za jej stálej prítomnosti. Taktiež poukázala aj na zdravotný stav maloletého, pričom predložila aj správu zo psychologického vyšetrenia v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, z ktorej vyplýva, že maloletý sa narodil v 31. týždni tehotenstva, čo malo za následok pomalšie dozrievajúcu CNS. Aj z uvedeného dôvodu má za to, aby ich vzájomný styk prebiehal pomalším tempom, s kratšími intervalmi, aby si maloletý zvykol na danú situáciu, pretože v opačnom prípade by bol maloletý vystavený stresovým situáciám, ktoré majú negatívny vplyv na jeho vývoj. Takéto situácie nastávali práve po stretnutí maloletého s otcom, keď po návrate domov bol rozrušený aj 2 hodiny, bol nervózny, kričal a hádzal sa o zem. Po celodennom pobyte u otca sa maloletý v noci pomohol, pričom vnímala aj iné zmeny v jeho správaní. Zároveň poukázala aj na správu kolízneho opatrovníka. Vzhľadom na čl. 5 Zákona o rodine je toho názoru, že úpravou styku neodkladným opatrením vzniká riziko vystavenia dieťaťa konfliktu lojality a následnému stresujúcemu pocitu viny u tohto dieťaťa. Mala za to, že súd sa vo svojom napadnutom rozhodnutí nijakým spôsobom nevysporiadal s návrhom kolízneho opatrovníka, a preto považuje v tejto časti napadnuté uznesenie za nepreskúmateľné. Uviedla, že je toho názoru, že rovnako ako súd, tak aj kolízny opatrovník zohľadnil záujem maloletého dieťaťa. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

IV. Obsah odvolania otca

8. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie aj otec. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Uviedol, že so synom

sa riadne stretával, nie je pre neho cudzí človek, s ktorým je prvýkrát upravené stretávanie sa. Má so synom hlboký a vrúcny vzťah, pričom právo otca starať sa o maloleté dieťa je vo svojej kvalite i rozsahu rovnaké ako právo matky, a nie je preto dôvod obmedzovať ho spôsobom ako to robí matka, a taktiež ako to je vymedzené v neodkladnom opatrení. Aj keď má neodkladné opatrenie dočasný charakter, rozhodnutie súdu je zatiaľ v nedohľadne, a dlhodobé odlúčenia s tak krátko vymedzeným stykom nemôžu napomáhať udržiavať plnohodnotný styk s dieťaťom, ale skôr budú mať za následok dlhodobé odlúčenie až riziko ochladenia ich vzťahu. Vidieť sa s dieťaťom 6 hodín v mesiaci je nemysliteľné. Syn chodieval k nemu domov, a preto to nie je jemu neznáme miesto, je to predsa jeho domov. Uviedol, že maloletý vychádza s jeho manželkou, deťmi jeho manželky a s jeho dcérou, ktorú má už roky v striedavej osobnej starostlivosti. Súdu predložil aj fotografie. Akékoľvek tvrdenia matky, že syn nechce ísť s ním, mal sa pomočovať a byť nervózny sa nezakladajú na pravde. Z hľadiska priaznivého vývoja maloletého považuje za nevyhnutné, aby mu bol umožnený kontakt so synom v rozsahu, ktorý umožní plnohodnotne sa oň starať. Navyše je toho názoru, že synovi určite chýba, keďže častokrát so stretnutia s ním odchádzal s nevdou, navyše aj dcéra matky syna mu poslala SMS, že chlapec na neho myslí, čo preukazuje SMS správou. Pri takejto úprave styku ako je uvedená v neodkladnom opatrení a vzhľadom k dĺžke trvania súdneho konania, bude mať za následok dlhotrvajúce minimalizovanie účasti na starostlivosti o syna, a teda na dlhú dobu prelomí zásadu rešpektovania práva dieťaťa na udržiavanie pravidelného a dostačujúceho výkonu rodičovských práv a povinností zo strany oboch rodičov. Nepoprel, že komunikácia medzi rodičmi je zlá, mal však za to, že matka nemusí mať snahu zlepšiť komunikáciu medzi nimi už len preto, aby mohla odďaľovať jeho stretávanie sa so synom. Ďalej poukázal na to, že matka svoje tvrdenia o nevdli maloletého stretávať sa s ním nijako nepreukázala. Maloletý má k nemu vytvorený citový vzťah a ani dlhodobé odlúčenie nemohlo spôsobiť zmenu citov k nemu. Postoj matky, že ona bude určovať podmienky je nebezpečný a nemá oporu v zákone, ktorý by mal dávať matke viac práv ako otcovi. Matka bráni jeho stretávaniu sa s maloletým, pričom uvedenú situáciu riešil aj s kolíznou opatrovníčkou v Spišskej Novej Vsi, ktorá sa vyjadrila za ich stretávanie. Dieťa bolo smutné, že sa odsťahujú, chcel u neho aj prespať, ale matka mu to nechcela dovoliť, pričom s maloletým rozoberá rôzne veci, ktoré sú medzi rodičmi, čím ho vystavuje stresu a nervozite a maloletý si nevie urobiť názor o týchto veciach. Tvrdenia matky o tom, že na ňu volal policajtov sa nezakladajú na pravde. Matka dáva seba do pozície preferenčného rodiča a udáva, že pokiaľ nebude dodržiavať pravidlá, tak dieťa mať nebude. Súhlasil s tvrdením matky, že maloletého nevidel od svadby, pretože jej správanie k nemu sa zmenilo odvtedy, čo sa dozvedela, že sa ide ženiť. Uviedol, že vždy sa snažil kontaktovať matku, ale bez odzvy. Poukázal na to, že kolízny opatrovník uviedol, že má vytvorené vhodné podmienky pre dieťa, pozná jeho potreby, vie ich zabezpečiť a je spôsobilý postarať sa dieťa, čo súd pri vymedzení styku nezohľadnil. Styk musí byť upravený neodkladným opatrením, avšak žiada len, aby bol širší ako ho nateraz upravil súd neodkladným opatrením, pretože tri hodiny je veľmi krátka doba a nemyslí si, že pri prvých stretnutiach by mala byť matka prítomná, pretože vzhľadom na komunikáciu si myslí, že to bude pre syna to najlepšie. Rovnako sa nestotožnil s názorom súdu pokiaľ ide o miestnu príslušnosť a zotrval na svojich predošlých stanoviskách doručených súdu. Navrhol, aby odvolací súd zmenil neodkladné opatrenie tak, že je otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý posledný víkend v mesiaci, t.j. v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod.; otec si v čase určenom na začiatok styku mal. syna prevezme pre bydliskom matky a v čase určenom ako koniec styku mal. syna matke pred bydliskom otca vráti.

9. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky a ani k odvolaniu otca nevyjadril

V. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 CSP, v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty rodičov predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti neodkladným opatrením upraviť styk otca s maloletým.

12. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že rodičia maloletého nežili a nežijú v spoločnej domácnosti. Otec má v striedavej osobnej starostlivosti dcéru z predchádzajúceho manželského zväzku a spolu s manželkou sa stará aj o jej deti, ktoré má manželka z predchádzajúceho vzťahu. Otec tvrdí, že matka maloletého mu neumožňuje styk so synom, aj keď má o stretávanie sa s maloletým záujem a určuje podmienky stretávania, čím sa stavia do pozície preferenčného rodiča. Na súde prvej inštancie sa vedie konanie pod sp. zn. 2P/126/2020 iniciované otcom o zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Pri prieskume vecnej správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd skúma najlepší záujem mal. dieťaťa na nariadenom neodkladnom opatrení, podporne pritom zohľadňuje objektívne kritériá, demonštratívne vymedzené v čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

14. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

15. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých je, že v týchto konaniach ide predovšetkým o záujem maloletých detí v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa nie je v zákone nijak definovaný, a preto musí byť posudzovaný s ohľadom na právo dieťaťa na rodinný život v zmysle čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v nadväznosti na právo na starostlivosť oboch rodičov zakotvené v článku 7 a 9 Dohovoru o právach dieťaťa a čiastkové práva dieťaťa garantované v článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešenie sporu medzi účastníkmi konania, ale zabezpečenie výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého.

17. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia (§ 28 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine). Odvolací súd súčasne výslovne zdôrazňuje, že pri výkone týchto práv a povinností sú rodičia povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 druhá veta), v ktorého záujme rozhodne nie je obmedzovanie, či vyslovenie bránenie kontaktu s druhým rodičom. Odvolací súd má tiež za to, že konfrontačné správanie rodičov rovnako nie je na prospech maloletého, a preto dôrazne apeluje na všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletého, no predovšetkým na jeho rodičov, aby nadradili záujmy a prospech maloletého nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi.

18. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa však vyžaduje aspoň osvedčenie tvrdených skutočností. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v danej veci je v najlepšom záujme maloletého, pokiaľ vyhovel návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia s konštatovaním, že je potrebné, aby maloletý nebol ochudobnený o takéto stretnutia, pričom vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, to, že sa s otcom nevidel od mája 2020, ako aj na to, že reálnu možnosť dohody medzi rodičmi ohľadom styku otca s maloletým možno očakávať len s veľkými ťažkosťami je potrebné nariadiť neodkladné opatrenie, v opačnom prípade by nebolo konané v záujme maloletého.

19. Odvolací súd sa následne zaoberal rozsahom styku tak, ako ho určil súd prvej inštancie, ktorý namietala tak matka, ktorá žiadala návrh otca zamietnuť, ako aj otec, ktorý žiadal určiť širší rozsah styku.

20. Odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na okolnosti osvedčené v tomto konaní je rozsah stretávania sa maloletého s otcom určený súdom prvej inštancie nedostatočný pre zabezpečenie zachovania vzájomných väzieb medzi maloletým a otcom s prihliadnutím na útlý vek dieťaťa a skutočnosť, že k stretávaniu sa v súčasnosti takmer vôbec nedochádza. Keďže otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dostatočne osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov tým, že v súčasnosti z dôvodu konfliktných vzťahov medzi rodičmi nedochádza ku pravidelnému kontaktu otca so synom, je potrebné z dôvodu zachovania práva rodiča byť so svojím dieťaťom, pokiaľ mu dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti ako aj z dôvodu zachovania práva dieťaťa na pravidelný styk s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, upraviť styk. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie má za to, že vzhľadom na vek maloletého a potrebu budovania si vzájomného vzťahu syna a otca, je vhodnejšia dočasná úprava styku počas jedného víkendu v mesiaci, zatiaľ bez prenocovania. Dôslednejšie preskúmanie toho, či je potrebné styk otca s maloletým upraviť odlišne, resp. či je namieste maloletého zveriť do striedavej starostlivosti oboch rodičov, bude predmetom konania o veci samej, kde bude vykonané dôsledné dokazovanie.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že pod povinnosťou maloleté dieťa na styk riadne pripraviť nie je možné rozumieť len materiálnu prípravu, ale súčasne psychickú prípravu v tom zmysle, že úlohou rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s dieťaťom a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo pozitívny vzťah k tomu rodičovi, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti.

22. Z vyjadrení rodičov a kolízneho opatrovníka sa javí, že nezhody, pokiaľ sa týka styku otca s maloletým, pramena zrejme z negatívnych vzájomných vzťahov rodičov, čo je neprípustné a nie sú v záujme maloletého dieťaťa. Otec má zjavný záujem o styk s maloletým a nič nenasvedčuje tomu, že by mu malo byť zabránené stretávať sa s maloletým aj bez prítomnosti matky.

23. Akákoľvek deformácia vzťahu rodiča s dieťaťom v dôsledku odcudzenia je v neskoršej dobe len ťažko napravitelná. Je preto v záujme dieťaťa umožniť otcovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, pravidelný kontakt, v ktorom môže realizovať svoje výchovné pôsobenie, rešpektujúc pritom právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Je potrebné zdôrazniť aj povinnosť matky, bez ohľadu na jej vzťah k otcovi detí, nielen maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, ale mu ho i osobne odovzdať v určenom čase a mieste a na tomto mieste ho i osobne prevziať.

24. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky otca, a ani odvolacie námietky matky pokiaľ sa týka úpravy styku a rozsahu úpravy styku nepovažoval odvolací súd za dôvodné, lebo nevzhladol dôvod na zamietnutie návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a rovnako nevzhladol ani dôvod na zmenu napadnutého uznesenia.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu, napadnuté uznesenie prispeje k eliminácii konfliktov rodičov, vďaka striktnej úprave styku s maloletým, ktorá sa javí ako žiaduca. Z tohto dôvodu odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie v celom rozsahu ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

26. V podanom odvolaní trval otec na vznesenej námietke miestnej nepríslušnosti, k čomu odvolací súd uvádza nasledovné. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie uvedenom v bodoch 45. a 46. svojho uznesenia. Samotná okolnosť, že dieťa bolo rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, nie je dôvodom, aby rodič, ktorému dieťa zverené nebolo bol vylúčený z rozhodovania o otázke miesta bydliska maloletého, ktorá je v zmysle § 35 Zákona o rodine podstatnou vecou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností. Ak sa rodičia na pobyte dieťaťa nedohodnú (bez ohľadu na zverenie dieťaťa jednému z rodičov), je namieste, aby rodič, ktorý napriek nesúhlasu druhého rodiča hodlá dieťaťu zmeniť miesto bydliska, sa obrátil na súd. Z obsahu spisu sa odvolaciemu súdu javí, že tento zákonný postup zo strany matky dodržaný nebol a matka maloletému zmenila bydlisko svojvoľne, bez ohľadu na nesúhlas otca. V takomto prípade neboli splnené zákonné podmienky pre prenesenie príslušnosti na Okresný súd Stará Ľubovňa podľa § 112 CMP. Odvolací súd akceptuje

procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý nariadil neodkladné opatrenie ako úkon podľa § 113 CMP. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie v súlade so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu, v prípade, ak sa nepreukáže, že k zmene bydliska maloletého došlo zákonným spôsobom (dohoda rodičov, rozhodnutie súdu podľa § 35 ZoR), postupom podľa § 112 preniesť príslušnosť na Okresný súd v Spišskej Novej Vsi, keďže neboli splnené zákonné podmienky na prenesenie príslušnosti podľa § 112 CMP.

27. O trovách konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).